

Miljö- och energidepartementet

Förslag till ny förordning om elektromagnetisk kompatibilitet och till ändring av förordningen (1993:1068) om elektrisk materiel

---

2 bilagor

Inledning

Nio EU-direktiv som reglerar produkter har i det så kallade anpassningspaketet reviderats genom att anpassas till beslut 768/2008/EG. Beslutet fungerar som en mall för hur rättsakter som reglerar produkter ska utformas. Tanken är att genom att följa samma mall så ska EU:s rättsakter bli mer enhetliga när det gäller t.ex. definitioner, skyldigheter för ekonomiska aktörer, krav på anmälda organ och marknadskontroll.

De direktiv inom anpassningspaket som berör Miljö- och energidepartementet är

1. direktiv 2014/35 EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av elektrisk utrustning, nedan kallat det omarbetade lågspänningsdirektivet,
2. direktiv 2014/34/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar, nedan kallat det omarbetade ATEX-direktivet, och
3. direktiv 2014/30/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet, nedan kallat det omarbetade EMC-direktivet.

Direktiven ska vara genomförda i svensk rätt den 20 april 2016.

De lagar och förordningar som berörs är ellagen (1997:857) och förordningen (1993:1068) om elektrisk materiel såvitt avser de omarbetade lågspännings- och ATEX-direktiven samt lagen (1992:1512) och förordningen (1993:1067) om elektromagnetisk kompatibilitet, såvitt avser det omarbetade EMC-direktivet.

Regeringen har i lagrådsremissen Det omarbetade direktivet om elektromagnetisk kompatibilitet lämnat förslag till de lagändringar som krävs för att genomföra direktiven. I denna promemoria redogörs för påkallade ändringar på förordningsnivå.

Nyheter i de omarbetade direktiven

Syftet med de omarbetade direktiven är liksom tidigare att utrustning som tillhandahålls på marknaden ska uppfylla krav som ger god säkerhet. I stor utsträckning är det materiella innehållet i direktiven oförändrat, t.ex. är säkerhetskraven helt oförändrade. Redaktionella ändringar har dock gjorts och strukturen har ändrats. Ändringarna i direktiven är samordnade och överensstämmande.

En central nyhet är att direktiven ingående reglerar de olika ekonomiska aktörernas respektive skyldigheter.

En nyhet är också att direktiven i en rad förfarandefrågor uttryckligen föreskriver att Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter ska tillämpas.

Nytt är också att direktiven innehåller krav på att medlemsstaterna ska föreskriva sanktioner för ekonomiska aktörers överträdelser av bestämmelser i nationell rätt, artikel 24 i det omarbetade lågspänningsdirektivet och artikel 40 i det omarbetade ATEX-direktivet och artikel 42 i det omarbetade EMC-direktivet.

Elektrisk materiel

Den nationella regleringen på elsäkerhetsområdet utgår från ellagens övergripande bestämmelse om elsäkerhet i 9 kap. 1 § ellagen. Bestämmelsen är generell och omfattande och ger bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter som behövs från elsäkerhetssynpunkt, bl.a. avseende elektrisk materiel.

Ellagen innehåller också bestämmelser om tillsyn, 12 kap. och ansvar, 13 kap.

Med stöd av bemyndigandet i 9 kap. 1 § ellagen har regeringen meddelat förordningen om elektrisk materiel. Genom förordningen genomförs det tidigare lågspänningsdirektivet. Förordningen omfattar också sådan elektrisk materiel som omfattas av ATEX-direktivet samt viss materiel som inte är harmoniserad genom dessa direktiv, t.ex. stickproppar, elmätare och elstängsel.

Förordningen innehåller relativt få materiella bestämmelser, men ger Elsäkerhetsverket bemyndigande att meddela närmare föreskrifter om

säkerhetskrav, förutsättningarna för att säkerhetskraven ska anses vara uppfyllda och hur överensstämmelse ska bedömas och verifieras. Föreskrifter som meddelas med stöd av förordningen ska vara anpassade till inom EES gällande direktiv om elektrisk utrustning.

De myndighetsföreskrifter för marknads kontroll som genomför direktiven finns i Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS 2000:1 om viss elektrisk materiel och ELSÄK-FS 1995:6 om elektriska utrustningar för explosionsfarlig miljö. Huvuddelen av föreskrifterna som genomför direktiven återfinns i myndighetsföreskrifterna.

Elektromagnetisk kompatibilitet (EMC)

Lagen om elektromagnetisk kompatibilitet innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om krav på egenskaper hos utrustning, kontroll och märkning av utrustning och information som ska följa med utrustning. Föreskrifterna ska avse kommunikationer eller näringsverksamhet eller skydd för liv, hälsa eller personlig säkerhet och syftar till att utrustning ska fungera tillfredsställande i sin elektromagnetiska omgivning utan att orsaka störningar för annan utrustning.

Lagen innehåller vidare ansvarsbestämmelser och bestämmelser om tillsyn.

Förordningen om elektromagnetisk kompatibilitet innehåller, förutom definitioner, bestämmelser med grundläggande skyddskrav, om marknadstillträde och användning. Elsäkerhetsverket bemyndigas i förordningen att meddela närmare föreskrifter i de avseenden som framgår av lagen, bl.a. om skyddskrav, föreskrifter om dokumentation av god branschpraxis vid installation av fasta installationer och föreskrifter om kontroll och utrustning i fråga om dess elektromagnetiska kompatibilitet och föreskrifter om information som ska följa med utrustning.

De myndighetsföreskrifter som genomför direktivet finns i Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS 2007:1. Liksom beträffande elektrisk materiel finns huvuddelen av föreskrifterna om EMC i Elsäkerhetsverkets (och övriga berörda myndigheters) föreskrifter.

Ändringsbehov

Relativt få ändringar bedöms krävas i lag och förordning för att de omarbetade direktiven ska genomföras. När det gäller genomförande av det omarbetade EMC-direktivet kräver detta att ändringar genomförs i lag (se lagrådsremissen Det omarbetade direktivet om elektromagnetisk kompatibilitet), liksom på lägre normgivningsnivå. Genomförande av det omarbetade lågspänningsdirektivet och det omarbetade ATEX-direktivet bedöms kräva endast ändringar på lägre normgivningsnivå.

Elektrisk materiel

Ellagen 9 kap. 1 § är omfattande, liksom bemyndigandet för regeringen att meddela föreskrifter och att delegera föreskrifträtten. Lagen behöver därför inte ändras för att möjliggöra de ändringar och tillägg som är påkallade.

Förordningen om elektrisk materiel

Förordningen om elektrisk materiel bör kompletteras med bestämmelser om de ekonomiska aktörernas skyldigheter och om tillämpningen av förordningen 765/2008 EG. Bemyndigandena för Elsäkerhetsverket bör kompletteras i konsekvens härmed.

Ett förslag till förordning om ändring i förordningen om elektrisk materiel finns i bilaga 1.

Elektromagnetisk kompatibilitet

Det omarbetade direktivet medför inte att några mer omfattande ändringar krävs, dock måste ändringar göras i såväl lag som förordning.

De flesta föreskrifter bör även fortsättningsvis finnas i myndighetsföreskrifter. Bemyndigandena bör därför utökas att omfatta de centrala nyheterna i direktiven.

Myndigheternas föreskrifter är inte straffsanktionerade. Det är endast överträdelse av regeringens föreskrifter som är straffbelagda. Direktivets krav på sanktioner för ekonomiska aktörers överträdelse av direktivets bestämmelser kan inte anses uppfyllt med dagens lagstiftning. Den nuvarande ansvarsbestämmelsen i lagen bör därför kompletteras på så sätt att bestämmelser om sanktionsavgift införs efter förebild från lagen (2011:579) om leksakers säkerhet avseende de skyldigheter som följer av direktivet (ekonomiska aktörer).

Regeringen har i lagrådsremissen föreslagit ändringar som möjliggör ett genomförande i dessa delar. Följdändringar såvitt avser bemyndigandena och sanktionsavgift måste även göras på förordningsnivå.

Förordningen om elektromagnetisk kompatibilitet

Under remissbehandlingen av den promemoria som ligger till grund för lagrådsremissen efterfrågade några remissinstanser – med hänsyn till bestämmelserna om undantag i det omarbetade EMC-direktivet – motsvarande bestämmelser i det svenska genomförandet. Transportstyrelsen ifrågasatte också om den föreslagna regleringen – liksom den nuvarande – är ändamålsenlig när det gäller krav på fordonsområdet. Transportstyrelsen uppger att krav på fordon avseende elektromagnetisk kompatibilitet meddelas med stöd av bemyndiganden i annan författning och förordar därför att de nationella författningarna om elektromagnetisk kom-

patibilitet undantar de fordonskategorier som i dag anges i 10 § förordningen om elektromagnetisk kompatibilitet.

För att genomföra de artiklar i direktivet som avser undantag från direktivets tillämpningsområde och mot bakgrund av Transportstyrelsens synpunkter bör EMC-förordningen kompletteras med ett bemyndigande för Elsäkerhetsverket att föreskriva om generella undantag från skydds-kraven och kraven gällande användning. Även tillsynsbestämmelserna bör anpassas till att viss utrustning undantas kraven i förordningen.

På samma sätt som i fråga om elektrisk materiel bör tillsynsbestämmelserna kompletteras med bestämmelser om tillämpning av förordningen 765/2008.

Även om de materiella ändringarna i förordningen är begränsade talar främst redaktionella skäl för att den gamla förordningen ersätts av en ny.

Ett förslag till ny förordning om elektromagnetisk kompatibilitet finns i bilaga 2.

Förordning om ändring i förordningen (1993:1068) om elektrisk materiel;

utfärdad Klicka här för att ange datum..

Regeringen föreskriver¹ i fråga om förordningen (1993:1068) om elektrisk materiel

dels att 3 och 11 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas fyra nya paragrafer, 3 a, 3 b, 14 a och 14 b §§, av följande lydelse.

3 § Den som för användning inom landet tillverkar, representerar den som tillverkar, importerar eller distribuerar elektrisk materiel ska se till att materielen uppfyller gällande säkerhetskrav.

Den som installerar elektrisk materiel ska se till att materielen uppfyller gällande säkerhetskrav.

3 a § Den som äger eller annars svarar för användningen av elektrisk materiel ska se till att den underhålls på ett godtagbart sätt och används på ett sätt som inte riskerar säkerheten.

3 b § Den som använder elektrisk materiel ska försäkra sig om att den är säker för användning.

11 § Elsäkerhetsverket får meddela föreskrifter

1. som närmare bestämmer säkerhetskraven för elektrisk materiel, förutsättningarna för att säkerhetskraven ska anses vara uppfyllda och hur överensstämmelse i övrigt ska bedömas och verifieras, och

2. om skyldigheter i fråga om

a) information som ska följa med elektrisk materiel och som avser uppgifter för identifiering av materielen och uppgifter om tillverkaren och importören,

b) skadeförebyggande arbete, och

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/34/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/35/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av elektrisk utrustning (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

c) åtgärder när det finns anledning att anta att elektrisk materiel inte överensstämmer med de krav som föreskrivs i denna förordning eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen.

Elsäkerhetsverket får också meddela sådana föreskrifter om undantag eller i det enskilda fallet ge sådana dispenser från kraven i denna förordning som är förenliga med EES-avtalet.

14 a § Elsäkerhetsverket är marknadskontrollmyndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 när det gäller elektrisk utrustning och elektriska säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar.

14 b § Elsäkerhetsverket ska i marknads kontroll när det gäller elektrisk utrustning samt elektrisk utrustning och elektriska säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar tillämpa artiklarna 15.3 och 16–29 i förordning (EG) nr 765/2008.

Denna förordning träder i kraft den 20 april 2016.

På regeringens vägnar

IBRAHIM BAYLAN

Egon Abresparr
(Miljö- och energidepartementet)

Förordning om elektromagnetisk kompatibilitet;

utfärdad Klicka här för att ange datum..

Regeringen föreskriver¹ följande.

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om elektromagnetisk kompatibilitet för utrustning.

Förordningen är meddelad med stöd av

- 1 § lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet i fråga om 6–9 §§ och 10 § 1–6,
- 2 § lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet i fråga om 12 §,
- 5 § lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet i fråga om 10 § 7,
- 7 § lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet i fråga om 15–21 §§, och
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

Ordförklaringar

2 § Med *apparat* avses i denna förordning en färdig anordning eller en kombination av färdiga anordningar som tillhandahålls som en funktionell enhet och är avsedd för en slutanvändare, om anordningen eller kombinationen kan alstra elektromagnetiska störningar eller om dess funktion kan påverkas av elektromagnetiska störningar.

Med *apparat* likställs i denna förordning

1. en komponent eller en sammansatt inbyggnadsdel som tillhandahålls för att monteras in i en apparat av en slutanvändare och som kan alstra elektromagnetiska störningar eller vars funktion kan påverkas av sådana störningar, och
2. en rörlig installation bestående av en kombination av apparater och andra anordningar och avsedd att flyttas och användas på olika platser.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/30/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

3 § I denna förordning avses med

fast installation: en särskild kombination av olika apparater och andra anordningar som är monterade på en i förhand bestämd plats och avsedda för permanent användning på den platsen, och

utrustning: en apparat eller en fast installation.

4 § I denna förordning avses med

elektromagnetisk störning: ett elektromagnetiskt fenomen i form av ett brus, en oönskad signal, en förändring i själva överföringsmediet eller något annat som kan försämra funktionen hos en utrustning, och

tålighet: en utrustnings förmåga att fungera som avsett utan försämring i närvaro av elektromagnetisk störning,

5 § I denna förordning avses med

tillverkare: en fysisk eller juridisk person som tillverkar eller låter konstruera eller tillverka en apparat och saluför apparaten, i eget namn eller under eget varumärke,

tillverkarens representant: en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som enligt fullmakt från tillverkaren har rätt att i tillverkarens ställe utföra särskilda uppgifter,

importör: en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och släpper ut en apparat från ett tredjeland på unionsmarknaden,

distributör: en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller en apparat på marknaden och inte är apparatens tillverkare eller importör,

ekonomisk aktör: en tillverkare, tillverkarens representant, importör eller distributör, och

slutanvändare: den som använder en apparat.

Skyddskrav

6 § Utrustning ska med hänsyn till tillämpbar teknik vara konstruerad och tillverkad så att

1. den inte alstrar en elektromagnetisk störning som överskrider den nivå över vilken radio- eller teleutrustning eller annan utrustning inte kan fungera som avsett, och

2. den har en sådan tålighet mot elektromagnetisk störning att den elektromagnetiska strålning som kan förväntas vid avsedd användning inte medför att dess funktion försämras i en oacceptabel utsträckning.

En fast installation ska dessutom installeras enligt god branschpraxis och i enlighet med information om hur de ingående komponenterna är avsedda att användas för att uppfylla skyddskraven.

Marknadstillträde

7 § Utrustning får släppas ut på marknaden eller tas i bruk endast om den uppfyller

1. skyddskraven enligt 6 §, när den är korrekt installerad och underhållen samt används för avsedda ändamål, och

2. andra bestämmelser som har meddelats i eller med stöd av denna förordning.

Användning av utrustning

8 § Utrustning får bara användas så att den fungerar tillfredsställande i sin elektromagnetiska omgivning och inte orsakar oacceptabla elektromagnetiska störningar för annan utrustning.

Ändring av utrustning

9 § Utrustning som är konstruerad och tillverkad samt installerad på föreskrivet sätt får inte ändras av användaren så att den inte längre uppfyller kraven på elektromagnetisk kompatibilitet.

Bemyndiganden

10 § Elsäkerhetsverket får meddela

1. föreskrifter om undantag från kraven 6–9 §§,
2. närmare föreskrifter om skyddskraven enligt 6 §,
3. föreskrifter om dokumentation av god branschpraxis vid installation av fasta installationer,
4. föreskrifter om kontroll och märkning av utrustning i fråga om dess elektromagnetiska kompatibilitet,
5. föreskrifter om information som ska följa med utrustning och som avser uppgifter
  - a) av betydelse för utrustningens elektromagnetiska kompatibilitet, och
  - b) om tillverkaren av utrustningen eller den som fört in utrustningen till ett land som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
6. föreskrifter om skyldighet att bedriva skadeförebyggande arbete och vidta åtgärder när det finns anledning att anta att utrustning inte överensstämmer med de krav som följer av föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen, och
7. föreskrifter som avses i 5 § lagen (1992:1512) om elektromagnetisk kompatibilitet, om ersättning för kostnader för kontroll av utrustning.

Dispens

11 § Elsäkerhetsverket får i det enskilda fallet i fråga om utrustning som inte tillhandahålls på marknaden men som är avsedd att användas och som kan alstra elektromagnetiska störningar, eller vars funktion kan påverkas av sådana störningar, ge dispens från skyddskraven i 6 § och från det som sägs i 8 §, om det inte medför oacceptabla elektromagnetiska störningar för annan utrustning.

Tillsyn

12 § Tillsyn över efterlevnaden av denna förordning och föreskrifter meddelade med stöd av förordningen utövas av Elsäkerhetsverket.

I fråga om användningen av utrustning hos Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt och Totalförsvarets forskningsinstitut ska dock Försvarets materielverk utöva tillsynen.

13 § Elsäkerhetsverket är marknadskontrollmyndighet när det gäller apparater enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

14 § Elsäkerhetsverket ska i marknads kontroll i fråga om apparater tillämpa artiklarna 15.3 och 16-29 i förordning (EG) nr 765/2008.

Sanktionsavgift

15 § En ekonomisk aktör ska åläggas att betala en sanktionsavgift om den aktören eller någon som handlar på aktörens vägnar uppsåtligt eller av oaktsamhet har brutit mot föreskrifter i denna förordning eller som har meddelats med stöd av denna förordning.

Avgiften tillfaller staten.

16 § Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst femtusen kronor och högst fem miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av den ekonomiska aktörens årsomsättning. Årsomsättningen ska avse omsättningen under det närmast föregående räkenskapsåret. Om överträdelsen har skett under aktörens första verksamhetsår eller om uppgifter om årsomsättning annars saknas, kan antas vara missvisande eller är bristfälliga, får årsomsättningen uppskattas.

Om en ansökan om att ta ut sanktionsavgift avser flera aktörer, ska en särskild avgift bestämmas för var och en av dem.

17 § När en sanktionsavgift bestäms ska det tas särskild hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser.

18 § En sanktionsavgift ska inte tas ut

1. för en överträdelse av ett förbud som har förenats med vite eller för en underlåtelse att följa ett föreläggande som har förenats med vite,
2. om överträdelsen är ringa, eller
3. om ansökan har delgetts den som anspråket riktas mot senare än fem år efter det att överträdelsen upphörde.

19 § Avgiften får efterges, om det finns synnerliga skäl för det.

20 § En sanktionsavgift ska betalas inom trettio dagar efter det att beslutet att ta ut avgiften har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet. Avgiften ska betalas till Kammarkollegiet.

21 § Skyldigheten att betala en sanktionsavgift upphör om beslutet att ta ut avgiften inte har kunnat verkställas inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

-
1. Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2016.

2. Genom förordningen upphävs förordningen (1993:1067) om elektromagnetisk kompatibilitet. **SFS**

På regeringens vägnar

IBRAHIM BAYLAN

Egon Abresparr
(Miljö- och energidepartementet)